

Rakovnický vytrvalec

Ročník 33

**CHYBA ODHALENA!!!
JDE SKUTEČNĚ O 33.
ROČNÍK JESENÍČKU.**

Číslo

4/2007-2008

V běžecké
soutěži
**Rakovnický
vytrvalec**
obsadila
**Blanka
Gáabrišová**
se startovním
číslem 69
vynikající
1. místo.

Rakovnický vytrvalec

J
E
S
E
N
Í
Č
K
U

KOSMICKÉ JUBILEUM

V letošním roce oslavila světová kosmonautika kulaté jubileum. Dne 4. října 2007 uplynulo přesně půl století od vypuštění první umělé družice Země – sovětského **Sputniku 1**. Otevřely se dveře nové epochy v dějinách lidstva – epochy pronikání člověka do vesmíru.

Na počátku padesátých let dosáhla raketová technika v SSSR takové úrovně, že se začalo uvažovat o vypuštění umělé družice Země. Chyběly však potřebné znalosti o fyzikálních vlastnostech horních vrstev atmosféry a kosmického prostoru v okolí Země, stejně jako nezbytné konstrukční zkušenosti. A tak panovalo všeobecné mínění, že se dříve zrealizují

World Space Week

propracované návrhy Američanů, než neurčité plány sovětské. Proto jako blesk z čistého nebe zapůsobila zpráva o vypuštění Sputniku 1 z území Sovětského svazu.

Nosná raketa R-7 s první družicí Země startovala v pátek 4. října 1957 v 19 hodin 28 minut a 34 sekund světového času z kazachstánského kosmodromu Bajkonur. Necelých pět minut trvalo druhému stupni rakety, než dosáhl oběžné dráhy, a za dalších dvacet sekund se družice oddělila od nosiče. A pak se z oběžné dráhy kolem naší planety ozvalo ono historické píp – píp – píp...

Sputnik (rusky **Спутник**) vysílal v třísekundových intervalech třísekundové rádiové signály, jež s obrovským vzrušením přijímali radioamatéři na celém světě. Americká televize NBC dokonce přerušila své vysílání, aby mohla divákům sdělit tuto senzační zprávu. Sovětská vláda označila start družice za „kolosální přínos k pokladům světové vědy a kultury“. Americká vláda krátce nato oznámila, že i výzkumná střediska v USA vyvinula umělý satelit Země, jenž bude zanedlouho vypuštěn do vesmíru. Jejich Explorer 1 se pak dostal na oběžnou dráhu 1. února 1958.

Sputnik 1 měl kulový tvar o průměru 58 centimetrů a hmotnost 83,6 kilogramu. Pohyboval se po eliptické dráze (perigeum: 227 km, apogeum: 947 km, sklon vůči rovníku: 65,129°) rychlostí 24 500 kilometrů za hodinu a jeden oblet Země mu trval 96,2 minuty. Jeho leštěný plášť z hliníkových slitin zabezpečoval spolu s plynným dusíkem cirkulujícím uvnitř stálou vnitřní teplotu. Z kulového těla vyčnívaly čtyři prutové antény o délce 2,4 až 2,9 m. Vysílače, umístěné na palubě satelitu, pracovaly na frekvencích 20,005 a 40,002 MHz, každý s výkonem 1000 mW. Vzhledem k nepříliš velké životnosti chemických baterií, které vysílače prvního Sputniku napájely, nebyla dlouhá ani jeho aktivní životnost – odmlčel se po 22 dnech 26. října 1957. Od té chvíle bylo možné satelit pozorovat pouze vizuálně nebo pomocí radiolokátorů. Dne 4. ledna 1958 pak po 1400 obletech Sputnik 1 definitivně zanikl v hustých vrstvách zemské atmosféry.

Startem Sputniku 1 do vesmíru 4.10.1957 započala nejen kosmická éra lidstva, ale též prestižní závod o dobývání kosmu mezi Sověty a Američany. Prvenství při vypuštění družice znamenalo pro Moskvu propagandistický úspěch, který byl 3.11.1957 ještě umocněn startem Sputniku 2 s fenkou Lajkou na palubě. S návratem tohoto prvního živého tvora ve vesmíru se ovšem ještě nepočítalo.

První let člověka do vesmíru se uskutečnil 12. dubna 1961. Sovětský kosmonaut Jurij Alexejevič Gagarin tehdy obletěl v kosmické lodi Vostok 1 Zemi a úspěšně přistál. V reakci na úspěchy protistrany vyhlásil americký prezident John Fitzgerald Kennedy závody o Měsíc. Ty nakonec skončily 20. července 1969, kdy na přirozené družici naší planety přistáli první lidé – američtí kosmonauti z mise Apolla 11.

Vraťme se ale na začátek. Od startu první umělé družice Země v říjnu roku 1957 se do vesmíru vydalo již několik tisíc satelitů, přičemž sedm set z nich zůstává dodnes v aktivním provozu. Přibližně polovinu těchto družic zahlédneme dalekohledem a tři desítky těch největších můžeme dokonce spatřit i bez dalekohledu. Umělé satelity Země se staly nepostradatelným pomocníkem v různých oborech lidské činnosti. To je však téma pro některé z příštích čísel našeho školního časopisu.

Zpracováno podle Wikipedie (otevřená internetová encyklopedie) a dále podle následujících zdrojů: Kronika 20. století (CD-ROM: Anopress + Fortuna Print Praha), Cesta ke hvězdám (Milan Codr, 1962), archiv Z.M.

Zdeněk Modrý

Hlavní konstruktér
raketového programu SSSR
Sergej Pavlovič Koroljov
12.1.1907 – 14.1.1966

2. 10. - MEZINÁRODNÍ DEN NENÁSILÍ

Už jste někdy slyšeli o **nenásilí**? Není to pacifismus, ani bojácné sezení v koutě s rukama v klíně. Je to aktivní způsob řešení konfliktů a problémů, ale také přístup k životu a hlavně způsob jednání s lidmi.

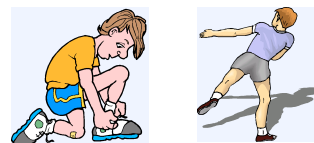
Význam tohoto slova je stále aktuální. Proto letos v květnu vyhlásilo Valné shromáždění OSN **2. říjen Mezinárodním dnem nenásilí**. Datum symbolicky připomíná výročí narození Mahátmy Gándhího (2.10.1869 – 30.1.1948), vůdce indického lidu v boji za nezávislost a jednoho z nejznámějších představitelů nenásilí v celé historii. Jeho filozofii nenásilného odporu následovali například Martin Luther King, Silo či Nelson Mandela. Jejich názory se staly obrovskou inspirací pro hnutí za lidská práva a svobody po celém světě.

Čerpáno z <http://encyklopedie.seznam.cz> a www.fiftyfifty.cz

ATLETICKÝ ČTYŘBOJ - ŠKOLNÍ KOLO

Středa 3.10.2007

DÍVKY:

JMÉNO	KATEGORIE	60 m	DÁLKA	HOD VRH	600 m	BODY	MÍSTO
Aneta Alexijová	6. – 7. třída	9,71	360 cm	22 m	2 : 28	887	1.
Monika Procházková	8. – 9. třída	9,92	380 cm	6,74	2 : 16	1 189	1.
Katka Mutínská	8. – 9. třída	9,60	360 cm	34 m	2 : 17	1 160	2.

CHLAPCI:

JMÉNO	KATEGORIE	60 m	DÁLKA	HOD VRH	1000 m	BODY	MÍSTO
Ondra Synek	6. – 7. třída	9,42	369 cm	46 m	3 : 58	822	1.
Dominik Sára	6. – 7. třída	9,42	382 cm	40,5 m	4 : 18	594	2.
Jan Belica	6. – 7. třída	10,30	337 cm	23 m	4 : 19	361	3.
David Chvojka	8. – 9. třída	7,68	528 cm	8,30 m	3 : 28	1 816	1.
Petr Pacourek	8. – 9. třída	7,88	486 cm	9,28 m	3:28,3	1 736	2.
Marek Břicháč	8. – 9. třída	8,88	392 cm	51 m	3 : 35	1 147	3.

MAŠINKY – aneb OHLÉDNUTÍ ZA DNEM OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

V sobotu **29.9.2007** uspořádal kroužek železničních modelářů „Den otevřených dveří“. Kdo přišel, mohl si v pracovních kroužku prohlédnout věrné modely mašinek - například Hectora, Párovky, Pendolino atd. Bylo tu také k vidění pět nádraží – Kubice předměstí, Markov, Zadov, Josefov, Lhota a dvě běžné zastávky – Smrk a Janov. Tento model železnice je ve škole již 40 let a neustále se rozrůstá. Jeho zakladatelem byl pan učitel Vladimír Zuska (8.2.1911 - 16.10.2006). Celá železnice už měří 6 metrů.

10 NEJ...	
Nejrychlejší	- Hector
Nejpomalejší	- Párovky
Nejhezčí	- Sergei, Nataša
Nejošklivější	- Pendolino
Nejoblíbenější	- Němka
Nejdražší	- Mražák, Hector
Nejobyčejnější	- Brejlovec
Nejzajímavější	- Rosnička
Nejbarevnější	- Hurvínek
Nejpoužívanější	- Bardotka, Čmelák

Napsala Martina Müllerová, VIII.B

OMLUVA

Evidujeme 33. ročník Jeseníčku! Klíčový chybný údaj se objevil na titulní straně čísla 4/2006-2007, kde byl místo ročníku 32 uveden ročník 30. Tiskový šotek si škodolibě zamnul ruce a nesprávný údaj se začal přenášet z čísla na číslo... až k Jeseníčku č. 4/2007-2008. Ach jo.

Exkurze do Terezína

Ve středu 10. října 2007 uspořádala ZŠ a MŠ Jesenice exkurzi do Terezína spojenou s výletem na horu Říp.

Ráno jsme se všichni sešli u autobusu, kde na nás už netrpělivě čekali pan řidič a průvodce. Jakmile se každý z nás pohodlně usadil, zkontrolovaly paní učitelky M. Šiková a P. Hrůzová seznam a mohlo se vyrazit na cestu.

Naší první zastávkou byl Terezín. Město leží na obou stranách řeky Ohře, která je rozděluje na Malou a Velkou pevnost Terezín. Pevnost založil roku 1780 císař Josef II. a město pojmenoval podle své matky císařovny Marie Terezie. To jistě netušil, že nacisté udělají z Terezína za II. světové války koncentrační tábor.

Na místě jsme si prohlédli mužský blok, kde byli lidé vězněni a kde se myli. Nakonec jsme prošli tunelem k popravišti. Po prohlídce Malé pevnosti jsme ještě zašli do musea ghetta. Život zdejších vězňů musel být velkým utrpením.

Naše další cesta vedla na horu Říp. Jde o zalesněný vrchol s nadmořskou výškou 456 metrů. Protože vystupuje z roviny, je už z dálky dobře viditelný. Naprosto udýchaní jsme si

vyslechli vyprávění o románské rotundě svatého Jiří, která se stala oblíbeným poutním místem. Následně jsme se šli podívat na vyhlídky, ale naneštěstí byla mlha. Naši exkurzi jsme ukončili svačinou na Řípu a odjezdem domů.

Výlet byl pěkný, ale v Terezíně se mi zdál poněkud uspěchaný a na Řípu naopak zdoluhavý. Myslím si, že když hlavními vedoucími exkurze jsou paní učitelky, je výlet mnohem klidnější, pohodovější, zajímavější a dokonce se toho i více stihne.

Napsala Martina Müllerová, VIII.B

Rakovnický vytrvalec

V úterý 16. října odpoledne se naše skupinka vypravila do Rakovníka, aby se zúčastnila tradiční běžecké soutěže **Rakovnický vytrvalec**. Start byl v Čermákových sadech nedaleko Sokolovny, kde jsme se převlékli do „sportovního“.

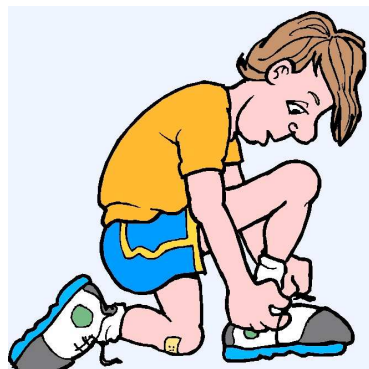
Závodníci vybíhali podle kategorií, nejprve ti mladší, pak ti starší. Ve čtvrté kategorii závodila i Blanka Gábrišová, která pro Jesenici získala zlaté 1. místo! Já jsem mezi kluky skončil „až“ pátý. Nakonec se na startovní čáru postavili nejstarší žáci. Mezi nimi si skvěle vedla Denisa Slabá, která vybojovala 3. místo. O umístění ostatních informuje tabulka na následující straně.

Napsal Ondra Synek, VII. třída

RAKOVNICKÝ VYTRVALEC – VÝSLEDKY:

ŽÁCI - JMÉNO	TŘÍDA	1 000 METRŮ	MÍSTO
Patrik Přikryl	IV.	05 : 07,0	19.
Jaroslav Mutínský	V.	04 : 26,0	20.
David Hocek	IV.	05 : 25,0	31.
Daniel Houdek	V.	05 : 25,0	32.
ŽÁCI - JMÉNO	TŘÍDA	1 500 METRŮ	MÍSTO
Ondřej Synek	VII.	06 : 00,0	5.
Dominik Sára	VI.	06 : 37,0	17.
Jan Belica	VI.	06 : 38,0	18.

ŽÁKYNĚ - JMÉNO	TŘÍDA	1 000 METRŮ	MÍSTO
Michaela Sajfridová	IV.	05 : 20,0	15.
Aneta Alexijová	VI.	04 : 14,0	5.
Monika Drábková	V.	05 : 00,0	15.
Eliška Brdová	V.	06 : 06,0	20.
ŽÁKYNĚ - JMÉNO	TŘÍDA	1 500 METRŮ	MÍSTO
Blanka Gábrišová	VII.	06 : 04,0	1.
Klára Dubcová	VII.	06 : 28,0	7.
Denisa Slabá	IX.B	06 : 21,0	3.

JESENICKÝ SUROVEC

Příznivci Festivalku přírodních sportů a cestování si přišli na své ve dnech **12.10. – 14.10.2007**, kdy byl v Jesenici zahájen již **9. ročník** této významné akce. Mezi sportovní disciplíny patří i tzv. Jesenický surovec, kterého jsem se zúčastnil se svým kamarádem Jirkou.

V kempu Jahodový les se to už kolem 9. hodiny ráno hemžilo závodníky. Ti, kteří byli předem přihlášení po internetu, dostali balíček s poukázkou na jídlo a pití,

byl v něm i hrneček a různé letáčky. Já jsem se musel teprve přihlásit, tzn. vyplnit přihlášku, a pak jsem balíček dostal také. Potom nám pořadatelé rozdali čísla. Na mě připadlo číslo 99, Jirka, který závodil v kategorii starších, měl 28. Startoval v 10³⁰, já až v 11³⁰.

Vyrazil jsem dopředu a šlapal jako d'ábel. Jenže byl přede mnou strašný kopec – a tam na mě přišla krize! Vypadalo to, že budu poslední, ale nakonec jsem do cíle přijel jako devátý. A stejné pořadí vybojoval i Jirka. Pak jsme šli na oběd a doplnili síly. Byl to hezký zážitek!

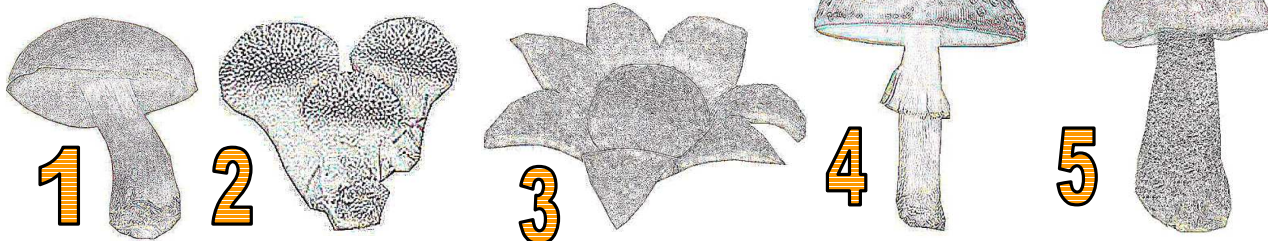
Napsal Filip Rampas, VII. třída

OD PODZIMU DO JARA

I. KOLO

ÚKOL č. 1 – HOUBY:

Houby rostou i na podzim. Poznáš je na obrázku?
Ke každé napiš její název a správně ji vybarvi.

ÚKOL č. 2 – PTÁCI:

Napiš odpovědi na následující otázky:

- Jakého ptáčka můžeš spatřit v České republice i v zimě?
- Dokážeš vyjmenovat aspoň pět ptáků, kteří odlétají na zimu do teplých krajů?
- Dokážeš vyjmenovat aspoň pět ptáků, kteří na zimu zůstávají?
- Jak se nazývá věda, která se zabývá ptactvem?
- Vyjmenuj aspoň tři druhy sýkorek.

ÚKOL č. 3 – PLODY:

Do okének nakresli
PLOD:

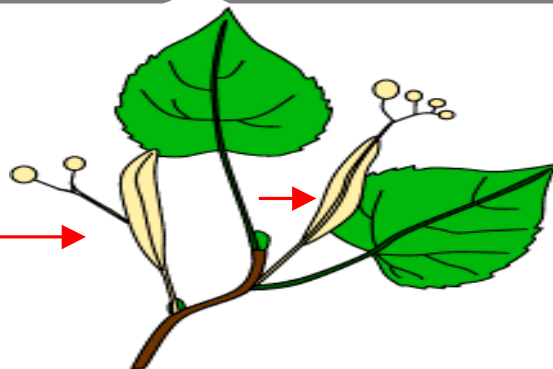
JÍROVCE
Jak se plod jmenuje?

DUBU
Jak se plod jmenuje?

BUKU
Jak se plod jmenuje?

ÚKOL č. 4 – TŘI OTÁZKY:

1. Kterému stromu rostou šišky směrem nahoru?
2. Který jehličnan na zimu opadá?
3. Který strom má tyto plody?

ÚKOL č. 5 – BAREVNÉ LISTÍ:

Určitě někde poblíž tvého domova je nějaký strom s listy. Utrhni si jich několik a vlož je pod papír tak, aby vystouplá strana žilek směřovala nahoru. V místě, kde je list, papír překresli (např. voskovou pastelkou). Uvidíš, jak se ti list objeví na papíru.

Překreslovat můžeš více barvami, až ti vznikne barevné listí. Svůj výtvar pak odevzdej i s vypracovanými úkoly **do 26. října**. A nezapomeň se podepsat!

ČTENÁŘSKÁ
SOUTĚŽ
JESENÍČKU!

Výpustka

Dne 1.2.2003 explodoval při návratu z kosmu ve výšce 61 kilometrů nad zemí americký raketoplán, jehož název je tajenkou dnešní **VÝPUSTKY**.

1
2
3
4
5
6
7
8

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 3/2007-2008:

1.- FILMOVÁ DOPLŇOVAČKA:

Jurský park.

2.- SPORTOVKYNĚ:

1/ Tvář patří zpěvačce **Britney Spears**.
2/ Pavlína Tomašovská.

3.- DETEKTIVNÍ PŘÍBĚH:

Mince zcizil sám sobě pan Konopásek, aby od pojišťovny neoprávněně získal peníze. Usvědčil se, když tvrdil, že se ráno díval do kanceláře oknem, které bylo kvůli nánosu jinovatky zcela neprůhledné.

1/ Pilot. 2/ Vysoký a štíhlý listnatý strom.
3/ Projev nachlazení. 4/ Hmyz. 5/ Jeden z rodičů. 6/ Část hlavy. 7/ Jméno herečky Chýlkové. 8/ Dábel.

1
2
3
4
5
6
7
8

2) Sudoku

		4		7		5	8	9
	8		2		4			
7	9		3	5	8		4	
1		5		3			2	
	7			4		3	9	
	2			8		4		1
9	5		8	2	3		1	4
			7				5	2
8	6	2						3

1/ Mládě krávy. 2/ Ohrada. 3/ Mletý pokrm (např. bramborová, hrachová).
4/ Drobná střela. 5/ Útok. 6/ Slovní pomoc. 7/ Koupací nádoba. 8/ Plátěné přístřeší.

POSTUP ŘEŠENÍ:

Nejprve vyplňte všech osm řádků v obou doplňovačkách. Pak v odpovídajících si řádcích vyhledejte písmeno, které v řádku druhé doplňovačky chybí. Chybějící písmena postupně vepište do sloupce označeného šipkou. Ve směru šipky shora dolů přečtete tajenku výpustky.

SOUTĚŽNÍ KUPON

JMÉNO	
TŘÍDA	